

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียน
ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ณัฐชยาน์ หาญรับ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ด้วยตัวเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ช่วยเหลือ และชี้แนะ จาก ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จ สมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต รองคณบดีวิทยาลัยการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ วิทยาลัยการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ และดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ที่ได้ให้ความกรุณาชี้แนะ ตรวจสอบ ความถูกต้องและความก้าวหน้าของการศึกษาในครั้งนี้จนทำให้การศึกษาสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูโรงเรียนเทศบาล ๑ โรงเรียนเทศบาล ๓ โรงเรียนเทศบาล ๔ โรงเรียนเทศบาล ๕ โรงเรียนเทศบาล ๖ ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการเก็บข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้ปกครองของ นักเรียนในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองพะเยาที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ที่เป็นกำลังใจให้และขอขอบคุณ ตลอดจน เพื่อน ๆ ที่คอยให้คำปรึกษาตลอดมาขอขอบพระคุณบรรพคณาจารย์ ทุก ๆ ท่านที่ คอยให้ความช่วยเหลือและความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

ณัฐธยาน์ หาญรับ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
ผู้วิจัย	ณัฐธยาน์ หาญรับ
ที่ปรึกษา	ดร.สันติ บุรณะชาติ
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 เมื่อพิจารณา แต่ละด้าน พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาได้แก่ปัจจัยด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14, ปัจจัยด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13, ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ปัจจัยด้าน อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ตามลำดับ

Title AFFECTING FACTORS ON THE DECISION TO THE SCHOOL SELECTING
DECISION OF PRE-SCHOOLS PARENTS IN PRE-PRIMARY SCHOOL
UNDER THE MUNICIPAL DISTRICT, PHAYAO PROVINCE.

Author Nattaya Hanrub

Advisor Sunti Buranachart, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Education Administration,
University of Phayao, 2555

ABSTRACT

The purpose of research was to study affecting factors on the decision to the school selecting decision of pre-schools parents in pre-primary school under the municipal district, Phayao province. The sample were 248 of pre-schools parents. The research instrument was questionnaire about the affecting factors on the decision to the school selecting decision of pre-schools parents in pre-primary school under the Municipal District Phayao Province. The collected data were analyzed through the application of percentage, mean and standard deviation.

Affecting factors on the decision to the school selecting decision of pre-schools parents in pre-primary school under the Municipal District, Phayao Province. In whole and in the highest. The mean was 4.07. On each side of the mean respectively. The first one is human. The mean was 4.26. Second is technical. The mean was 4.14, third factor is the safety facilities and . The mean was 4.13 . The reputation of the school. The mean was 4.02. The building and its surroundings. The mean was 3.99. And the relationship between school and community. The mean was 3.86, respectively.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ.....	7
แนวคิด ทฤษฎี และหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย	10
บริบทของโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
กรอบแนวคิดในการศึกษา	27
3 วิธีดำเนินการศึกษา	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนใน สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา	33
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนใน ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา.....	38
5 บทสรุป	45
สรุปผลการศึกษา.....	45
อภิปรายผลการศึกษา.....	
ข้อเสนอแนะ	
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของโรงเรียน	28
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละระดับของแต่ละโรงเรียน..	29
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามเพศ.....	33
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอายุ.....	34
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน.....	35
6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา.....	36
7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ	37
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยา.....	38
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยาด้านวิชาการ	39
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยาด้านบุคลากร	40
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยาด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม	41
12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยาด้านชื่อเสียงของโรงเรียน.....	42
13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พะเยาด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก
โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง
พะเยา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 44

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	27

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การพัฒนาประเทศชาตินั้นจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ โดยให้ เป็นทั้งคนเก่งและคนดี เป็นบุคคลที่มีทั้งสติปัญญา ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการปลูกฝัง อบรมสั่งสอน ตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งต้องอาศัย ความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกันพัฒนาเด็กตั้งแต่เยาว์วัย

การศึกษานับได้ว่าเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง การให้ ความสำคัญในด้านการศึกษาก็คือความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับทุกประเทศ สำหรับในประเทศ ที่พัฒนาแล้วล้วนแต่เป็นประเทศที่มีประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาที่ดีมาก่อนแล้ว ค่อยมุ่งพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป เหตุนี้เองทำให้ทุกภาคส่วนก็เริ่มมีความตระหนักให้ ความสำคัญมากขึ้น และปรากฏภาพความชัดเจนขึ้น เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) การศึกษาในระบบมี 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถม ศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาเป็นการวางรากฐานของชีวิต และการเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีอายุ 3-5 ปี (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 10) รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัด การศึกษาปฐมวัยเพราะการพัฒนาเด็กในวัยนี้เป็นเวลาสำคัญสำหรับพัฒนาการทางสมองของ บุคคล หากสมองได้รับการกระตุ้นและพัฒนาอย่างถูกวิธีในช่วงจังหวะที่เหมาะสม ทำให้ พัฒนาการทุกด้านดี และสมบูรณ์เต็มที่เป็นรากฐานของชีวิตอันมั่นคงที่จะเป็นคนดี คนเก่ง และ มีความสุข พร้อมทั้งทำประโยชน์ให้แก่มนุษยชาติได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2549)

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความสำคัญมากที่สุดช่วงหนึ่งของชีวิตมนุษย์ เพราะเด็กวัยนี้เป็น วัยที่มีพัฒนาการเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบางอย่าง จะส่งผลต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ เช่น การพัฒนาเซลล์สมองของเด็ก ประสบการณ์และทักษะ พื้นฐานที่เด็กได้รับ และนักจิตวิทยามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าเด็กวัยแรกเกิดจนถึง 6 ขวบ เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาสมอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก วัยนี้จึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้านให้เจริญเติบโตไปอย่างมีคุณภาพ และเป็นการวางพื้นฐานทางการศึกษาให้แก่เด็กในระยะเริ่มต้น โดยมุ่งเตรียม ความพร้อมเพื่อ

ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามวัยให้พร้อมที่จะเรียนในระดับต่อไป

ในสังคมปัจจุบันความต้องการในการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ทั้งนี้เพราะภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางสังคมซึ่งพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้พ่อแม่ต้องส่งลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็กมากขึ้นเป็นการแบ่งภาระพ่อแม่และยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสม (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 13) ดังนั้นในการเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลาน จึงมีการพิจารณาปัจจัยหลายด้านที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ปัจจัยด้านวิชาการ ปัจจัยด้านกิจกรรมนักเรียน ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นแนวคิดแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนทำการศึกษารื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้กับเด็กปฐมวัยดังตัวอย่าง

กมล เกียรติวิชัย (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จิรนนท์ นิยมไทย (2548) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาเป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลาน จุฬารัตน์ เปี้ยเหมย (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ดุษฎี จิรฉัตรมงคล (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลของผู้ปกครองให้แก่บุตร ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 จังหวัดเชียงราย เปรมรุ่ง วงศ์อนัน (2552) ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปางและศศิกานต์ สุวรรณแสง (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้กับนักเรียนใน 3 อันดับแรกคือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านครูผู้สอน

จากการศึกษาเอกสารและผลงานศึกษาดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน จะได้นำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงการจัดโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และนำไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนา โรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ขอบเขตของงานศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาดังนี้

- 1.1 ปัจจัยด้านวิชาการ
- 1.2 ปัจจัยด้านบุคลากร
- 1.3 ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม
- 1.4 ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน
- 1.5 ปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ
- 1.6 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. **ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

- 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 695 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non-probability Sample) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดตามสัดส่วนของโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู อุปการะ และอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิดที่บ้าน ผู้ปกครองอาจจะเป็น บิดา มารดา ญาติ หรือผู้ที่บิดามารดาไว้วางใจจนฝากบุตร ธิดามาอยู่ด้วยและมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กในอันที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

การตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนยินยอมและพอใจให้บุตรหลานของตน เข้ามาศึกษาต่อ ณ โรงเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง เด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน เทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองพะเยาหลักสูตรอนุบาล 3 ปี ปีการศึกษา2554

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 5 แห่งคือ โรงเรียนเทศบาล 1 (พะเยาประชานุกูล) โรงเรียนเทศบาล 3 (หลายอิงราษฎร์บำรุง) โรงเรียนเทศบาล 4 (ภูมินทร์ราษฎร์บำรุง) โรงเรียนเทศบาล 5 (แก้วปัญญาอุปถัมภ์) โรงเรียนเทศบาล 6 (ครูบาอินโต รัฐประชาอุทิศ)

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยที่เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน ให้เด็กซึ่งประกอบไปด้วย

1. ปัจจัยด้านวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จึงไม่เป็นภาระที่ต้องหาสถานศึกษาใหม่ ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านบุคลากร หมายถึง ครูผู้สอน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน และผู้ปกครอง รองลงมาคือครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาสุภาพ และครูผู้สอนมีความเมตตา กรุณา ต่อนักเรียน ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่าง ใกล้ชิด

3. ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม หมายถึง โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมา สะดวก โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ใหญ่ บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน สภาพอาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดการกิจกรรมสำหรับนักเรียน อาคารเรียน และห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเขียว มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือแผ่นยางกันกระแทก

4. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงมายาวนาน โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และนักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม

5. ปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ หมายถึง โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวันที่สะอาดและมีคุณค่าตาม หลักโภชนาการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัย

ภายในอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนเช่นมีครูเวร ตรวจ ตามอาคารเรียน มีครูเวรประจำตาม ประตูทางเข้า-ออกของโรงเรียน โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูงของนักเรียน โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลพัฒนาการ และรายงานให้ผู้ปกครอง ได้รับทราบ

6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง โรงเรียนมีการติดต่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้าน นักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน แก่ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิด ให้ชมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผลงานของนักเรียน เว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวก ต่อการติดต่อประสานงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับคณะผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ส่วน เกี่ยวข้องกับการวางแผนการบริหารจัดการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาเพื่อนำ ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับรายการเอกสาร และงานวิจัยดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
2. แนวคิด ทฤษฎี และหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. บริบทของโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึงกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหาร หรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม การตัดสินใจได้มีการศึกษามานาน

ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ นักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ ไว้ดังนี้

แฮริสัน (Harrison, 1981, p. 3) ได้สรุปเกี่ยวกับคำนิยามของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการประเมินผลเกี่ยวกับ ทางเลือก หรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย และการคาดคะเนผลที่เกิดจากทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลถึงการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด

ยูดา รักไทย และธนิกานต์ มาชะติรานนท์ (2542, หน้า 9) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกเอาวิธีปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง จากวิธีปฏิบัติหลาย ๆ ทางที่มีอยู่

ชูล (Shull, 1970, p. 31) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการใช้ความคิดของมนุษย์ ที่ผูกพันกับปรากฏการณ์อันเกิดจากบุคคล และสังคม การตัดสินใจนี้มีพื้นฐานบนสมมติฐาน

ของข้อเท็จจริง ที่มีคุณค่า และครอบคลุมตัวเลือกที่ได้รับการเลือกสรรแล้วจากตัวเลือกอื่น ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

บาร์นาร์ด (Barnard, 1938) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ "เทคนิคในการที่จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ให้เหลือทางเลือกเดียว"

ไซมอน (Simon) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการของการหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และทางเลือกจากงานต่าง ๆ ที่มีอยู่

มูดี (Moody) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำที่ต้องทำเมื่อไม่มีเวลาที่จะหาข้อเท็จจริงอีกต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ เมื่อใดถึงจะตัดสินใจว่าควรหยุดหาข้อเท็จจริงแนวทางแก้ไขจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัญหาที่ต้องการแก้ไข ซึ่งการรวบรวมข้อเท็จจริง เกี่ยวพันกับการใช้จ่ายและการใช้เวลา

กิบสันและอีวาน เซวิช (Gibson and Ivancevich) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญขององค์การ ที่ผู้บริหารจะต้อง กระทำอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร (information) ซึ่งได้รับมาจากโครงสร้างขององค์การ พฤติกรรมบุคคล และกลุ่มในองค์การ

โจนส์ (Jones) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจขององค์การว่าเป็นกระบวนการ ที่จะแก้ไข ปัญหาขององค์การ โดยการค้นหาทางเลือก และเลือกทางเลือกหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้

จากคำนิยามข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า มิมองของนักวิชาการที่แตกต่างกันไว้บ้างในรายละเอียดแต่ประเด็นหลักที่มองเหมือนกันคือ

1. การตัดสินใจเป็นกระบวนการ (process) นั้นหมายความว่า การตัดสินใจต้องผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์แล้ว ค่อยตัดสินใจเลือก ทางที่ดีที่สุด มีหลายท่านคิดว่าการตัดสินใจไม่มีขั้นตอนอะไรมากคิดแล้วทำเลย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการคิดก็ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (search) การออกแบบ (design) และการเลือก (choice) เพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก (solution) การตัดสินใจเป็นการพยายามสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องมีการฝึกฝนการสร้างทางเลือกที่มากขึ้น หลากหลายด้วยวิธีการคิดแบบริเริ่ม (initiative) และคิดแบบสร้างสรรค์ (creative thinking)

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์การ จะเห็นว่าผู้บริหารในแต่ละระดับชั้น ก็มีหน้าที่ในการตัดสินใจต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (strategic decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางที่ถูกต้องเพื่อใช้ทรัพยากรที่จำเป็นให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ ผู้บริหารระดับกลางจะตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการ (management decision) เป็นการตัดสินใจเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารระดับต้นจะตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (Operational decision) เป็นการตัดสินใจดำเนินการควบคุมงานให้สำเร็จตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคน จะเห็นว่าการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับตั้งแต่คนเดียว กลุ่มและทั้งองค์การ ซึ่งพฤติกรรมคนแต่ละคนก็แตกต่างกัน ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความเข้าใจ และมีจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่ม และองค์การที่ดีพอจึงจะทำให้การตัดสินใจประสบผลสำเร็จได้

ดังนั้นกล่าวได้ว่า การตัดสินใจ คือ ผลสรุปหรือผลขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกแนวทางการ ปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ การตัดสินใจ เป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของผู้บริหารที่เกิดจากตำแหน่งและอำนาจที่เป็นทางการ คือบทบาทการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) บทบาทผู้จัดการสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (Disturbance Handler) บทบาทผู้จัดทรัพยากร (Resource Allocator) และบทบาทผู้เจรจาต่อรอง (Negotiator)

ซูซีย์ เทพสาร (2546, หน้า 10) ได้อธิบายว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำอย่างรอบคอบในการเลือกจากทรัพยากรที่เรามีอยู่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จาก ความหมายของการตัดสินใจมีแนวคิด 3 ประการ คือ

1. การตัดสินใจรวมถึงการเลือก ถ้าหากมีสิ่งเลือกเพียงสิ่งเดียวการตัดสินใจย่อมเป็นไปไม่ได้
2. การตัดสินใจเป็นกระบวนการด้านความคิด ทั้งจะต้องมีความละเอียด สุขุม รอบคอบ เพราะอารมณ์และองค์ประกอบของจิตใต้สำนึกมีอิทธิพลต่อกระบวนการความคิดนั้น
3. การตัดสินใจเป็นเรื่องของการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ และความสำเร็จที่ต้องการและหวังไว้

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543, หน้า 43) อธิบายว่ามีปัจจัย 4 ประการด้วยกันที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้แก่

1. ข้อมูลข่าวสาร (Information) เพราะในการตัดสินใจซื้อสินค้านั้นผู้บริโภคจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวสินค้า ราคาสินค้า และคุณลักษณะต่าง ๆ ของตัวสินค้า เป็นต้น ซึ่งแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแบ่งออกเป็น 2 แห่ง คือ แหล่งที่โฆษณาเพื่อการค้า และแหล่งที่มาจากสังคม เช่น เพื่อน คนรู้จัก ครอบครัว ซึ่งได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือบอกต่อ เป็นต้น

2. สังคมและกลุ่มทางสังคม (Social and group forces) ได้แก่ วัฒนธรรม วัฒนธรรมย่อย กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว ชนชั้นทางสังคม ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

3. แรงผลักดันด้านจิตวิทยา (Psychological forces) ได้แก่ แรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ บุคลิกภาพ และทัศนคติของผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่จะผลักดันให้เกิดความต้องการซื้อ หรือการตัดสินใจซื้อ อุปนิสัยในการซื้อ และความภักดีในตราสินค้า เป็นต้น

ปัจจัยด้านสถานการณ์ (Situational factors) ได้แก่ เวลาและโอกาส จุดมุ่งหมายสถานที่ รวมทั้งเงื่อนไขในการซื้อ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้ผู้บริโภคมีการตัดสินใจที่แตกต่างกันจากแนวคิดการตัดสินใจ สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้บริโภคมีการตัดสินใจว่าจะซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการใด โดยมีปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นตัวผลักดันให้มีการตัดสินใจที่จะซื้อสินค้า และบริการนั้น

พยอม วงศ์สารศรี (2542, หน้า 99) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ มีการยอมรับกัน อย่างกว้างขวางว่า ประกอบด้วยขั้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การกำหนดสิ่งที่คาดหวัง
3. การรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล
4. การพัฒนาทางเลือก
5. การเลือกแนวทางที่ดีที่สุด
6. การดำเนินการตัดสินใจ

ผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีความสามารถในการแยกแยะพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ

กล่าว โดยสรุป ขั้นตอนของการตัดสินใจที่จำเป็นต้องมีการดำเนินการเกิดขึ้นตั้งแต่เกิดความรู้สึกในตัวปัญหา หาข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ประเมินค่าข่าวสาร กำหนดทางเลือก การเลือก ทางเลือก และการปฏิบัติตามการตัดสินใจ การตัดสินใจถูกต้องหรือเหมาะสมเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจ

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน โดยเฉพาะ โรงเรียนบวรวิทย์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นปัญหาที่ผู้ปกครองจะต้องตัดสินใจ เนื่องจาก ปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน แต่ผู้ปกครองได้ประเมินค่าจากปัจจัยต่าง ๆ โดยการไตร่ตรองด้วยหลักการและเหตุผล ตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานของตน โดยมุ่งหวังว่า บุตรหลานของตนจะประสบผลสำเร็จในการศึกษาหาความรู้ พร้อมพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์

และสังคม ได้อย่างสมบูรณ์ โดยพิจารณาทางเลือกตามหลักการ และแนวทางของ ทฤษฎีการตัดสินใจดังกล่าว

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

หลักการและจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา

ขอบข่ายของหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในประเทศไทย มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546)

1. ยึดปรัชญาการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นหลักปรัชญาการศึกษาระดับปฐมวัยคือ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุห้าปี (หมายถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน) บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็ก โดยองค์รวม คือ เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยผ่านกิจกรรมการเล่น และโดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ ประสบการณ์ใหม่ ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตร ที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก การพัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนต่าง ๆ และเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้า

3. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กอยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่นผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่ออุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมทำให้บุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย

4. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านและการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมเน้นความสำคัญที่เด็ก (Child Centered Approach) เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก กิจกรรมที่เปิดโอกาสแก่เด็กได้พัฒนาความสามารถของตน ครูผู้สอนเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการสั่งให้เด็กทำตามเป็นผู้อำนวยความสะดวก ครูผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้นครูผู้สอน

จะต้องยอมรับเห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของเด็ก โดยถือว่าการเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้แก่เด็ก

5. การบูรณาการการเรียนรู้ การบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมที่เด็กเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์ หรือหลายกิจกรรม จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน ให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

6. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินในระดับปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ครูผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตน และพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก ว่าได้บรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ รวมทั้งข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก และตลอดจนผลงานของเด็ก จะบอกถึงการเรียนรู้ของเด็กว่ามีความก้าวหน้าเพียงใด มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างไร การประเมินพัฒนาการจะช่วยครูผู้สอนในการวางแผนจัดกิจกรรมชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็ก และยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กดังกล่าว เมื่อพบเด็กที่มีพัฒนาล่าช้า ครูควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กนั้น ๆ และให้ความรัก ความเอาใจใส่ และให้คำชมเชยเมื่อเด็กพัฒนาดีขึ้น

7. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ครูผู้สอน พ่อแม่และผู้ปกครองของเด็ก จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำความเข้าใจพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ ถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็ก ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันซึ่งจะต้องให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กด้วย

8. การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล ควรยึดเด็กเป็นศูนย์กลางสำคัญของการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสนใจ และความสามารถของเด็ก ให้เด็กมีโอกาสเลือกกิจกรรมด้วยตนเอง เรียนโดยใช้ประสบการณ์ตรงและทดลองโดยที่เด็กเป็นผู้สังเกต และให้คำแนะนำ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3.5 ปี)

หลักการ

เป็นหลักสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักการของหลักสูตรให้เข้าใจ เพราะในการจัดประสบการณ์ให้เด็กอายุ 3-5 ปี จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู ควบคู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคน ทั้ง เด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส เพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีและคนเก่งของสังคม และสอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจ สังคมโดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึง ถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่

กำหนดไว้ในจุดหมาย 12 ข้อ และในแต่ละช่วงอายุผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะตามวัยของเด็กด้วย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จะครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ พัฒนาการแต่ละวัยอาจจะเกิดขึ้นตามวัยมากขึ้นน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ หรือช่วยเหลือเด็กได้ทันเวลาที่ ในกรณีที่พัฒนาการของเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ถ้าเด็กมีพัฒนาการสูงกว่าวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ คุณลักษณะตามวัยซึ่งเกิดในเด็กวัย 3-5 ปีที่นำเสนอต่อไปนี้มีทั้งส่วนที่นำมาจาก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และส่วนที่ค้นคว้าเพิ่มให้ ซึ่งผู้สอนสามารถศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมได้อีก

การจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ผู้สอนต้องพิจารณาถึงแนวการจัดประสบการณ์ที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด โดยคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสนใจ ความสามารถ และสภาพแวดล้อมของเด็กปฐมวัยเป็นหลักในการกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในบทที่ 5

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยควรกำหนดการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงอายุให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ ระดับพัฒนาการ และลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า มีโอกาสลงมือกระทำ เคลื่อนไหว สำรวจ สังเกต ทดลอง เล่น สืบค้น คิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้สอนต้องกำหนดการจัดประสบการณ์ให้เห็นเป็นรูปธรรมในหลักสูตรสถานศึกษาของตน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยจะกำหนดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน ที่ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น เด็ก ผู้สอนสามารถเขียนแผนการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องของสถานศึกษาปฐมวัย พร้อมทั้งเขียนคำอธิบายประกอบ ซึ่งแผนผังสภาพแวดล้อมสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงหลักการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัยให้มีทั้งมุมเล่น/ศูนย์เล่นต่าง ๆ นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางด้านจิตภาพถือว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หลักสูตรสถานศึกษาควรเขียนให้เห็นเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนจะได้ถือปฏิบัติในสถานศึกษาของตน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องอาศัยสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนในระดับปฐมวัยควรจัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการของเด็ก รวมทั้งบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ อาจจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเด็กมาใช้ให้เป็นประโยชน์

การประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาปฐมวัยมีหน้าที่จัดทำแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้ทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน โดยให้สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางซึ่งให้หลักการดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

วิธีการประเมินที่เหมาะสมที่สุดและควรใช้กับเด็กปฐมวัย คือ การสังเกตและบันทึกข้อมูลเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบบันทึกสั้น แบบสังเกต แบบมาตรวัดประมาณค่า ฯลฯ ควรเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ อาจทำในรูปแบบของแฟ้มผลงานเด็ก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการกำหนดร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตร กำหนดวิธีการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษามีคุณภาพบรรลุผล เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

ตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย เมื่อสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จแล้ว ควรกำหนดให้มีการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ อาจให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรที่จัดทำ แล้วประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบว่านำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขเรื่องใด และประเมินหลังการใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ 3 ขวบ 4 ขวบ 5 ขวบ เพื่อสรุปผลหลักสูตรที่จัดทำและจะได้ปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ปกครองควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ทั้ง ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ด้านวิชาการ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545, หน้า 12-13) อธิบายว่า สำหรับเด็กปฐมวัย การเรียนรู้ไม่ใช่การอ่าน คัด เขียน และคิดเลข เพราะการสอนเช่นนั้นเป็นการเร่งรัดพัฒนาการเด็กให้เร็วไปกว่าธรรมชาติ ซึ่งเป็นการสร้างให้เด็กเครียดและคับข้องใจ และเป็นการทำลายสุขภาพจิตของเด็กโดยธรรมชาติพัฒนาการของเด็กแต่ละคนมีอัตราแตกต่างกันในแต่ละด้าน ประการณที่เด็กได้รับจะเป็นองค์ความรู้สะสม ซึ่งต้องเกิดจากการเล่นหรือการทำกิจกรรม ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากบ้านหรือที่ครูจัดขึ้น จะทำให้เด็กเรียนรู้ด้วยการซึมซับ ประสบการณ์จากการพูด การฟัง การสังเกต และการใช้ความคิดขณะทำกิจกรรมและสัมผัสกิจกรรมที่เด็กได้รับนั้นต้องสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของเด็กด้วย

การสอนเด็กปฐมวัยมิใช่การบอกเด็กให้ทำตามคำสั่งของครู หรือทำกิจกรรมตามที่ครูกำหนด แต่การสอนเด็กปฐมวัยคือการแนะแนว และอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ครูจัด สิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กเกิดการอยากเรียนรู้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือปฏิบัติ ได้สัมผัส ได้ทดลอง และได้คิดแก้ไขปัญหา กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดต้องมีความหลากหลาย และให้เวลาแก่เด็กมากพอ โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยซึ่งมีประสบการณ์ต้นทุนน้อย พัฒนาการทางปัญญายังไม่เป็นนามธรรม ครูต้องให้เด็กมีการสะสมประสบการณ์ต้นทุนด้วยตัวเด็กเอง โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เด็กสามารถสัมผัสได้ คิดค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านรูปแบบของการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง และเกิดทักษะในการเรียนรู้ชีวิต

ด้านบุคลากร (ครูอนุบาล)

คุณลักษณะของครูอนุบาล หมายถึง ลักษณะประจำพร้อมทั้งการกระทำที่ชี้ให้เห็นถึงความดีของครูผู้ทำหน้าที่สอนและอบรมเลี้ยงดูเด็ก ครูอนุบาลนอกจากจะทำหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วย ซึ่งแตกต่างไปจากครูผู้สอนในระดับอื่นๆ ดังนั้นครูอนุบาลจึงควรมีคุณลักษณะดังนี้

(มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, 2538, หน้า 387-390, 399-400)

1. รักเด็ก ถ้าครูอนุบาลมีนิสัยรักเด็กอย่างแท้จริงแล้ว จะทำให้อยู่กับเด็กได้อย่างมีความสุขและเต็มใจที่จะทำงานต่าง ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถ
2. ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก เนื่องจากเด็กวัยนี้ต้องการความอบอุ่นซึ่งถ้าหากเด็กได้รับความอบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้านแล้ว จะทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจและอยากมาโรงเรียน
3. เมตตากรุณา บุคคลที่จะอยู่กับเด็กควรเป็นผู้ที่มีจิตใจรักและเอ็นดูเด็ก บรรารณาให้เด็กมีความสุข และถ้าหากครูอนุบาลได้อบรมเด็กในสิ่งเหล่านี้แล้ว ก็จะทำให้เด็กมีจิตใจที่อ่อนโยน มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่นเช่นเดียวกัน
4. อารมณ์ดี ครูอนุบาลควรมีอารมณ์ดี และควบคุมอารมณ์ตนเองได้
5. ใจเย็น ครูอนุบาลต้องเป็นคนใจเย็น เนื่องจากเด็กๆ มักจะมีปัญหาให้ช่วยอยู่เสมอๆ บางครั้งอาจเกี่ยวโยงถึงผู้ใหญ่ด้วย อาจได้รับการต่อว่า หรือกล่าวร้ายต่างๆ ดังนั้นจึงต้องเป็นผู้มีความใจเย็น

6. อุดทน ครูอนุบาลต้องมีความอดทน เนื่องจากต้องทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งเด็กในวัยนี้ยังเป็นเด็กเล็ก ไม่สามารถเข้าใจหรือทำอะไรได้เหมือนผู้ใหญ่ จึงต้องใช้เวลาและความอดทน
7. ขยัน เป็นผู้ที่เอาใจใส่ต่อหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและรับผิดชอบงานในหน้าที่
8. ยุติธรรม ครูอนุบาลต้องมีความยุติธรรมและวางตัวเป็นกลาง ซื่อสัตย์ เนื่องจากครูอนุบาลต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก ๆ ด้วย
9. ยิ้มแย้มแจ่มใส ครูอนุบาลต้องเป็นผู้ยิ้มแย้มแจ่มใส ดูแล้วน่าคบหาสมาคมด้วยทำให้ผู้ใกล้ชิดรู้สึกอบอุ่น
10. แคล่วคล่องว่องไว ครูอนุบาลต้องเป็นผู้ที่แคล่วคล่องว่องไว กระจับกระจางเนื่องจากต้องดูแลเด็กที่อยู่ในวัยไม่อยู่นิ่ง ซุกซน
11. หน้าตา ทรวดทรงและท่าทางดี ครูอนุบาลควรฝึกการนั่ง การเดิน การยืนให้ถูกต้อง น่าดู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก หน้าตาควรแต่งพองาม ทรงผมเหมาะสมกับวัย
12. สุขภาพดี ครูอนุบาลต้องรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เนื่องจากต้องทำกิจกรรมร่วมกับเด็กด้วย
13. การแต่งกายดี ครูอนุบาลควรแต่งกายให้น่าดู สะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับวัย
14. วาจาสุภาพไพเราะ ครูอนุบาลจะต้องรู้จักใช้คำพูด ควรใช้คำพูดที่เด็กสามารถเข้าใจ ความหมายได้ พุดจาสุภาพ อ่อนหวานและไพเราะ เนื่องจากเด็กอนุบาลเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเรียนรู้ภาษาจะจดจำสิ่งที่ได้ยินและจะพูดตาม
15. กิริยามารยาทดี ครูอนุบาลควรมีกิริยามารยาทงามรู้จักกาลเทศะ รู้จักมารยาทต่าง ๆ ในสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก
16. ตรงต่อเวลาและหน้าที่ ครูอนุบาลต้องตรงต่อเวลาและหน้าที่เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน อีกทั้งควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
17. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เนื่องจากครูอนุบาลต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรหลายฝ่าย จึงต้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
18. เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก ครูอนุบาลต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการ ของเด็ก และสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็กได้
19. ชอบศิลปะ ครูอนุบาลควรจะวาดภาพระบายสีได้ อย่างน้อยวาดภาพลายเส้นบนกระดานดำได้ ร้องเพลงได้ ทำท่าทางประกอบเพลงได้ สามารถเล่นดนตรีได้ สิ่งเหล่านี้จะทำให้การสอนน่าสนใจสำหรับเด็กยิ่งขึ้น

20. รับฟังคำพูดและตอบคำถามเด็ก เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความอยากรู้ อยากรูเห็น ชอบถามถึงสิ่งต่างๆ ที่อยากรู้และมีความสงสัยอยู่เสมอ ดังนั้นครูอนุบาลจะต้องเป็นผู้ที่สามารถตอบคำถามเด็กได้ตรงกับความจริงเท่าที่เด็กจะเข้าใจความหมายได้

21. ให้ความร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก ครูอนุบาลควรสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ควรปฏิบัติตนเป็นมิตรที่ดีต่อพ่อแม่และผู้ปกครองเด็ก ยินดีให้ความร่วมมือและช่วยเหลือแนะนำ เพื่อแก้ปัญหาเด็ก

22. ประเมินผลการปฏิบัติงานตนเอง ครูอนุบาลควรประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองในทุก ๆ ด้าน ด้วยความเที่ยงตรง ได้แก่ ด้านการสอน การเรียนของเด็ก การผลิตและใช้สื่อการสอน การปรับตัวของเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน พ่อแม่ผู้ปกครอง และงานธุรการประจำชั้น

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม สถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ โรงเรียนสามารถส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ ดังมีผู้อธิบายถึงการจัดสถานศึกษาปฐมวัยด้านอาคารสถานที่ ดังต่อไปนี้

จุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธ์ (2546, หน้า 15) อธิบายว่า ในการเลือกโรงเรียนให้แก่เด็ก ทำเลที่ตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่ง โรงเรียนควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษหรือมลภาวะให้แก่เด็ก และควรอยู่ในที่ไปมาสะดวกเพื่อประโยชน์ในการรับ-ส่งบุตรหลานในกรณีผู้ปกครองรับ-ส่งด้วยตนเอง อีกทั้งการจัดอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม ภายในโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมประสบการณ์และพัฒนาการของเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2540, หน้า 9) ได้กำหนดแนวการจัดสภาพแวดล้อมดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1.1 จัดให้มีบรรยากาศน่าอยู่ สะดวกสบายคล้ายบ้านมากที่สุด

1.2 มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวกผนังและเพดานควรทาสีด้วย สีอ่อน เย็นตา เช่น สีครีม สีฟ้าอ่อน สีเขียว

1.3 จัดให้มีมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาจากการเล่น จัดแบ่งพื้นที่ภายในห้องให้มีมุมเล่นสำหรับเด็ก อย่างน้อย 5 มุม เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมธรรมชาติ มุมศิลปะ ฯลฯ โดยจัดหมอนเวียนและเปลี่ยนสื่อ หรือเครื่องเล่นตามความเหมาะสม

1.4 จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และตู้สำหรับเก็บเครื่องนอน เครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก และของเล่นมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอสำหรับเด็ก

1.5 ควรมีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมรายบุคคล กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่

2. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

2.1 ควรมีสนาม บริเวณร่มรื่น บริเวณโล่งแจ้ง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของการใช้สอย

2.2 สนามเด็กเล่น มีบริเวณกว้างเพียงพอกับจำนวนเด็กมีพื้นผิวที่มีทั้งพื้นดินทราย หญ้า ทั้งที่เป็นเนินและที่ราบ แบ่งพื้นที่บางส่วนสำหรับจัดวางของเล่นทั้งชนิดที่มีล้อ เครื่องเล่นป็นปาย เครื่องเล่นทรงตัว ชิงช้า กระดานลื่น ที่สำหรับเล่นน้ำเล่นทราย

2.3 เครื่องเล่นต่าง ๆ ต้องเหมาะสมกับวัยเด็ก มีความแข็งแรง ทนทาน อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ ปลอดภัย และมีจำนวนเพียงพอกับเด็ก

2.4 ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อความสดชื่นสวยงาม รวมทั้งปลูกไม้ใหญ่เพื่อความร่มรื่น ถ้าสามารถทำสวนหย่อมได้ จะช่วยสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่เด็ก

เยาว์ภา เดชะคุปต์ (2540, หน้า 177) อธิบายว่า ห้องเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีขนาดใหญ่ พอที่เด็กจะทำงาน และอยู่รวมกันกับผู้อื่น ได้โดยไม่รู้สึกรอียด การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนควรจัดให้มีสภาพคล้ายบ้าน และมีความยืดหยุ่น ห้องเรียนควรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า อยู่ติดกับพื้นดิน ไม่ควรมีซอกมุมที่เด็กจะหลบซ่อนได้ควรมีห้องน้ำและอ่างล้างควรมีห้อง ประตูทางเข้า ควรอยู่ระดับเดียวกับพื้น ห้องเรียนที่เหมาะสมควรมีขนาด 40*60 ตารางฟุต ต่อเด็ก 1 คน ควรมีเนื้อที่นอกห้องเรียน ที่ใช้เป็นสนามเล่น และบริเวณที่ใช้ปลูกต้นไม้ หรือการทำสวนครัว

สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาปฐมวัยต้องคำนึงถึงและเตรียมให้พร้อมเพื่อให้เด็ก ได้เรียนรู้อย่างสะดวก สะอาด ปลอดภัยและมีความสุข

ด้านความปลอดภัยสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ การจัดบริการด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนอนุบาล เป็นการอำนวยความสะดวกเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบริการที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนอนุบาล ได้แก่ บริการด้านโภชนาการ บริการด้านสุขอนามัย บริการด้านความปลอดภัย และบริการรับส่งนักเรียน

การบริการด้านความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการสถานศึกษาที่ควรคำนึงถึงซึ่งมีผู้กล่าวถึงดังนี้

สุครัตน์ แซ่ซี (2542, หน้า 28) กล่าวว่านักเรียนระดับอนุบาลมักได้รับบาดเจ็บซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นไปโดยธรรมชาติและเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากนักทั้งในทางกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสมอง ดังนั้นอุบัติเหตุจึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาการ

บริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถละเลยได้ ดังนี้

1. ภายในอาคารเรียนควรกำหนดให้มีกฎ ระเบียบ การขจัดอันตราย การตรวจสอบความแข็งแรง จัดวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการใช้รักษาความปลอดภัย มีการบำรุงดูแลรักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ จัดให้มีไฟส่องอาคารเรียน เวลากลางคืนสำหรับใช้เมื่อเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินดูแลพื้นอาคารมิให้ลื่น จัดให้มีระบบสัญญาณเตือนไปช่องทางหนีไฟและมีการตรวจเป็นระยะ

2. ภายในสนามเด็กเล่นผู้บริหารควรดูแลในเรื่องความเหมาะสมสำหรับบริเวณที่จัดแบ่งส่วนเป็นสนามหญ้าซีเมนต์และบ่อทราย การระบายน้ำจากสนามการดูแลในเรื่องแบ่งเขตการเล่น มอบความรับผิดชอบในการดูแลเด็กและสนามเด็กเล่นให้เหมาะสมปลอดภัยและสิ่งที่ไม่ได้ คือ การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซม

3. การจราจร บริเวณอาคาร บ้านโต มุมไม้บล็อกล ตลอดจนสถานที่รับเด็กส่งขึ้น-ลงรถ ในบริเวณสถานศึกษา สถานที่จอดรถให้เป็นระเบียบ ภายในอาคารและบ้านโตควรมีสัญญาณหรือเส้นการเดินของเด็กเพื่อความปลอดภัย

4. การติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา เมื่อเกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้าการใช้เครื่องมือในการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ วัสดุ หรือครุภัณฑ์ประเภทสัญญาณต่าง ๆ การใช้โทรศัพท์ภายใน ควรจัดตั้งไว้ในที่ที่สะดวกต่อการใช้ และถ้าเป็นไปได้ควรมีจุดสำหรับสื่อสารติดต่อกันทุกอาคาร

สรุปได้ว่าบริการด้านความปลอดภัยควรเป็นการดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของเด็ก เช่น การจัดวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการใช้รักษาความปลอดภัย การจัดครุภัณฑ์ การบำรุงรักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ การจัดทำประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าการจัดการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นหากผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลควรสอบถามทางโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการสถานศึกษาด้วย

ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับสถานศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ครูจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองด้วยการจัดทำป้ายนิเทศ ซึ่งมีสาระ เกี่ยวกับเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน จัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง กระตุ้นให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทางโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ปกครองเยี่ยมชั้นเรียนของบุตรหลาน

จัดประชุมสัมมนาระหว่างผู้ปกครองและครู รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ทำงานอาสาสมัครร่วมกับทางโรงเรียน ดังมีผู้กล่าวไว้ว่า

พัชรี สนวนแก้ว (2536, หน้า 106) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นไม่ใช่ภาระหน้าที่ของผู้ปกครองหรือครูฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น หากเป็นภาระสำหรับของครูและผู้ปกครองต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

นันทิยา น้อยจันทร์ (2548, หน้า 296) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของการศึกษาของผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองสามารถเชื่อมสานความเป็นอยู่ การดูแล และการให้ความรู้แก่เด็ก อย่างต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียน จากโรงเรียนสู่บ้านการร่วมมืออย่างจริงจังทำให้เกิดผลดีแก่เด็ก

บริบทของโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา

ลักษณะที่ตั้ง

โรงเรียนเทศบาลในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยาจัดตั้งเขตชุมชนในของตำบลเวียง และตำบลแม่ต๋ำ ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลต๋อม อำเภอเมืองพะเยา ทิศใต้ติดต่อกับตำบลแม่กาอำเภอเมืองพะเยา ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลท่าวังทองอำเภอเมืองพะเยา ทิศตะวันตกติดต่อกับบ้านพะเยาและตำบลแม่ใสอำเภอเมืองพะเยาประกอบด้วยโรงเรียน 6 โรงเรียน

โรงเรียนเทศบาล 1 (พะเยาประชานุกูล) ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถ.ท่ากว๊าน ต.เวียง อ.เมือง จ.พะเยา โรงเรียนเทศบาล 2 (แม่ต๋ำตรุณเวทย์) วิสัยทัศน์ สุขภาพดี มีวินัย ใส่ใจวิชาการ พัฒนาด้านเทคโนโลยี อนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้าน ประสานความสัมพันธ์ พัฒนาตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาล 3 (หลายอิงราษฎร์บำรุง) ตั้งอยู่เลขที่ 1/5 ถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ทิศเหนือ ติดต่อกับ ชุมชนวัดลี ทิศใต้ ติดต่อกับ ชุมชนวัดศรีจอมเรืองทิศตะวันออก ติดต่อกับ ชุมชนวัดลีทิศตะวันตก ติดต่อกับ ถนนพหลโยธิน วิสัยทัศน์ พัฒนาบุคลากรและผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทยใส่ใจสุขภาพ โรงเรียนเทศบาล 4 (ภูมินทร์ราษฎร์นุกูล) ที่ตั้งเลขที่ 214 ถ.แม่ต๋ำสายใน ต.แม่ต๋ำ อ.เมือง จ.พะเยา โรงเรียนเทศบาล 5 (แก้วปัญญาอุปถัมภ์) โรงเรียนเทศบาล 6 (ครูบาอินไตรัฐประชาอุทิศ) โรงเรียนเทศบาล 7 (รัฐประชาอุทิศ) ถ.ประตูกลอง ต.เวียง อ.เมือง วิสัยทัศน์ ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ เคียงคู่คุณธรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมสุขภาพกายใจ ชุมชนสดใสจิตใจงดงาม ดำเนินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หลีกเลี้ยงอบายมุข

บริบทด้านชุมชน

โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา ตั้งอยู่ในชุมชนรวม 13 ชุมชน มีความใกล้ชิดกับชุมชนในทุกด้านสภาพแต่ละชุมชนมีความใกล้เคียงกันในด้านความเป็นอยู่ที่สามารถพึ่งพาอาศัยกันได้ตามวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่นอาชีพส่วนมากประกอบอาชีพการประมงพื้นบ้าน ค้าขาย เกษตรกร สภาพเศรษฐกิจดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พออยู่พอกิน ฐานะปานกลางถึงยากจน

บริบทด้านการมีส่วนร่วม

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาทั้ง 6 โรงเรียน ปฏิบัติตามคำขวัญของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เด็กเล็กเบิกบาน วิชาการก้าวหน้า เยาวชนพัฒนา ปวงประชาร่วมใจ โรงเรียนจึงมีส่วนร่วมทุกหน่วยงานในระดับชุมชนของแต่ละโรงเรียน ในระดับเทศบาล ระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับประเทศ ทั้งในด้านการให้บริการ ให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมวิชาการ จัดงานนิทรรศการทางการศึกษาของหน่วยงานสังกัด ด้านความรู้ วิชาการ ด้านงานประเพณีตามวัฒนธรรมท้องถิ่น การให้การอนุเคราะห์สถานที่แก่ชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ การนำบุคลากร ทั้งของทั้ง 6 โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมล เกียรติวิชัย (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการจัดการศึกษาในสังกัดรัฐบาลในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 211 คน และผู้ปกครองนักเรียนสังกัดประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ตามรูปแบบการจัดการศึกษาในสังกัดเอกชน ในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 89 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน 2) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านสภาพแวดล้อม

4) ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ ผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องในครอบครัว เห็นว่าปัจจัยทางด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านแนวทางการเรียนการสอน และค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

จิรนนท์ นิยมไทย (2548) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาเป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาเป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลาน และเพื่อศึกษาข้อมูลตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ที่ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา โดยจำแนกเป็น 3 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครอง และปัจจัยเกี่ยวกับด้านโอกาสในอนาคตกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive selection) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลาน ประกอบด้วยปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีความสามารถด้านกีฬาฟุตบอล ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ภาพพจน์และผู้ที่เป็นศิษย์เก่าเป็นข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในเรื่องผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นที่ยอมรับของสังคม ปัจจัยเกี่ยวกับโอกาสในอนาคตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบุตรหลานสามารถประกอบอาชีพที่ดีมีเกียรติในสังคมเป็นข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และบุตรหลานมีโอกาสได้ศึกษาต่อ ณ สถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

จุฬารัตน์ เปี้ยเหมย (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ซึ่งใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการเก็บสำรวจแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จากผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงซึ่งมีสถานะภาพเป็นมารดา ซึ่งมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้ 10,000-20,000 บาท และพฤติกรรมของผู้ปกครองที่

เลือกในบุตรศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระดับดีมากและยังเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในจังหวัด โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ทราบข่าวสารข้อมูลจากญาติหรือคนรู้จัก ส่วนปัจจัยที่มีผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับแรก คือ ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านกระบวนการสอน ปัจจัยด้านบุคลากรและการบริหาร ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ จากการทดสอบไคสแควร์พบว่า ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับการศึกษาและระดับรายได้ของผู้ปกครองแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ปกครองที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ดุษฎี จิรัชต์มงคล (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลของผู้ปกครองให้แก่บุตร ในเขตพื้นที่การศึกษาเชิงรายเขต 1 จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่การศึกษาเชิงรายเขต 1 จังหวัดเชียงราย อันดับแรกคือปัจจัยทางด้านบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอนมีจรรยาบรรณในอาชีพของตน และครูผู้สอนมีความเสียสละและเอาใจใส่ในหน้าที่ของตน อันดับที่สองคือปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอนและระดับมาตรฐานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม และอันดับสุดท้ายคือปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอนอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนสามารถรักษาความสะอาดได้เป็นอย่างดี โรงเรียนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ

เปรมรุ่ง วงศ์อนัน (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 213 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ปกครองของนักเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 อายุระหว่าง 30 ถึง 40 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็น ร้อยละ 69.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 ถึง 20,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 77 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.1

2. ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษา เด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปางใน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ผู้ปกครอง ให้นำหนักการตัดสินใจต่อปัจจัยด้านผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการ ปัจจัยด้านหลักสูตร กิจกรรม การจัดประสบการณ์ และการประเมินผล และปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษาเด็กเล็ก กับ ผู้ปกครอง และชุมชน ตามลำดับ

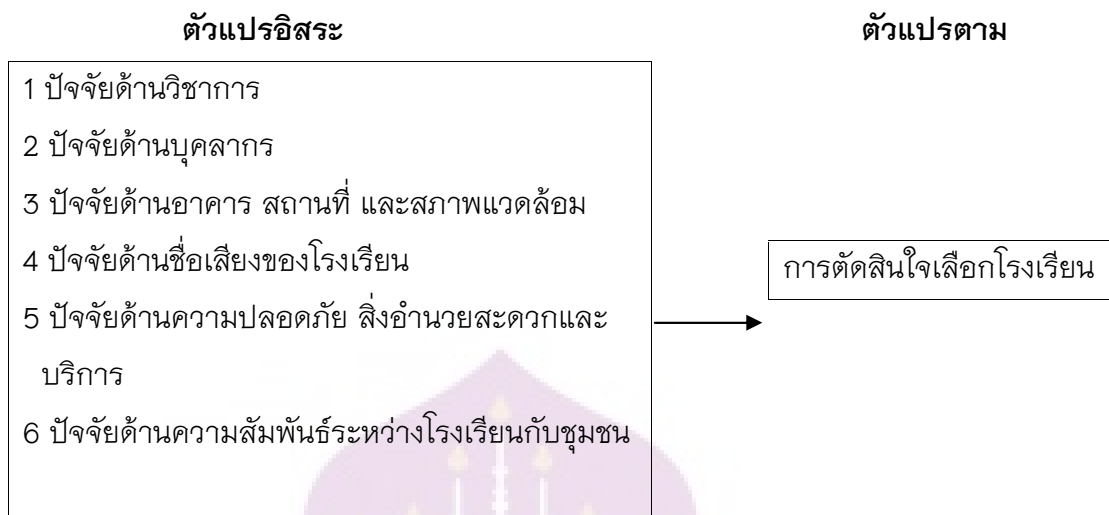
3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ต่างกันให้นำหนักการตัดสินใจเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ต่างกัน ให้นำหนักการตัดสินใจเกี่ยวกับ ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่ง บุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็ก เอกชนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ศศิกานต์ สุวรรณแสง (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับอนุบาล 1 จำนวน 379 คน และผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 383 คน จากโรงเรียน เอกชนจำนวน 100 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยการทดสอบเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียน ระดับอนุบาล 1 ใช้ปัจจัยทุกด้านในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ปกครองของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 ก็ใช้ปัจจัยทุกด้านในการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน การจัดลำดับ ความสำคัญของปัจจัยเพื่อตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชน พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนทั้งสอง กลุ่มให้ความสำคัญ 3 ลำดับแรก คือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ปัจจัย ด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านครูผู้สอน การเปรียบเทียบปัจจัยที่ ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชน จำแนกตามรายได้ พบว่า ผู้ปกครองของ นักเรียนระดับอนุบาล 1 ที่มีรายได้แตกต่างกัน ใช้ในการตัดสินใจในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม ด้านชื่อเสียงโรงเรียน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ จะใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนที่

แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีรายได้แตกต่างกัน ใช้ในการตัดสินใจในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่และการจัด

กมล เกียรติวิจิตร (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการจัดการศึกษาในสังกัดรัฐบาลในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 211 คน และผู้ปกครองนักเรียนสังกัดประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ตามรูปแบบการจัดการศึกษาในสังกัดเอกชน ในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 89 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน 2) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านสภาพแวดล้อม 4) ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ ผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องในครอบครัว เห็นว่าปัจจัยทางด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านแนวทางการเรียนการสอน และค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 695 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non-probability Sample) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดตามสัดส่วนของโรงเรียน ตามตาราง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาล 1	237	85
โรงเรียนเทศบาล 3	105	37
โรงเรียนเทศบาล 4	190	68
โรงเรียนเทศบาล 5	72	26
โรงเรียนเทศบาล 6	91	32
รวม	695	248

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละระดับของแต่ละโรงเรียน

โรงเรียน	ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาล 1	อ. 1	77	28
	อ. 2	77	28
	อ. 3	83	29
รวม		237	85
โรงเรียนเทศบาล 3	อ. 1	37	13
	อ. 2	23	8
	อ. 3	45	16
รวม		105	37
โรงเรียนเทศบาล 4	อ. 1	65	23
	อ. 2	65	23
	อ. 3	60	22
รวม		190	68
โรงเรียนเทศบาล 5	อ. 1	36	14
	อ. 2	16	6
	อ. 3	18	6
รวม		72	26
โรงเรียนเทศบาล 6	อ. 1	42	15
	อ. 2	23	8
	อ. 3	26	9
รวม		91	32

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนน 5	คะแนน	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4	คะแนน	เห็นด้วยมาก
คะแนน 3	คะแนน	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2	คะแนน	เห็นด้วยน้อย
คะแนน 1	คะแนน	เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยประกอบด้วย 6 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยด้านวิชาการ
2. ปัจจัยด้านบุคลากร
3. ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม
4. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน
5. ปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ
6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาต้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม นำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือในการทำการวิจัยครั้งนี้
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แล้วเสนอบริการที่ปรึกษาจากการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยาโดยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อหาค่า ioc และทำการแก้ไข และปรับปรุง ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 3 ท่านได้แก่

3.1 ศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุรินทร์ภักดี รองคณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

- 3.2 ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ รองคณบดีวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์
- 3.3 ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ คณบดีคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์
4. นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นก่อนนำไปใช้จริง โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87
5. ปรับปรุง แก้ไข จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากการวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้กับครูประจำชั้นนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยผู้วิจัย ส่ง และรับคืนเอกสารด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ปกครองนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา วิเคราะห์หาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาค่าเฉลี่ย (Mean) ในรูปแบบตารางและนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนที่ได้กำหนดไว้ดังนี้คือ

เกณฑ์ในการตัดสินใจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา มีดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 695 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.58 โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน ในลำดับต่อไป

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำแนกตามเพศ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	75	31.00
หญิง	167	69.00
รวม	242	100

จากตาราง 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างคือผู้ปกครองของนักเรียนก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาทั้งหมด 242 คน เป็นเพศชาย 75 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และเป็นเพศหญิง 167 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 ปี	3	1.20
20-29 ปี	54	22.30
30-39 ปี	124	51.20
40-49 ปี	34	14.00
50-59 ปี	20	8.30
60 ปีขึ้นไป	7	2.90
รวม	242	100

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของนักเรียนมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี มากที่สุด มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 รองลงมาอันดับสองคือผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอายุอยู่ในช่วง 20-29 ปี มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 รองลงมาอันดับสามคืออายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 และอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
บิดา มารดา	187	77.30
ลุง ป้า	12	5.00
น้ำ อา	5	2.10
พี่ชาย พี่สาว	7	2.90
ปู่ ย่า ตา ยาย	30	12.40
อื่นๆ	1	0.40
รวม	242	100

จากตาราง 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นบิดา และมารดาของนักเรียน มีจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 รองลงมาเป็นอันดับที่สอง คือผู้ปกครองที่เป็น ปู่ ย่า ตา ยาย มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 รองลงมาเป็นอันดับที่สามคือผู้ปกครอง

ที่เป็น ลูก บ้าของนักเรียน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็น พี่ชาย พี่สาว มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และผู้ปกครองที่เป็น น้า อา ของนักเรียน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	41	16.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	12.40
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ป.ว.ช.	79	32.60
อนุปริญญาหรือ ป.ว.ส.	35	14.50
ปริญญาตรี	54	22.30
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.20
รวม	242	100

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ป.ว.ช.มากที่สุด มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมาเป็นอันดับที่สองคือ ระดับ ปริญญาตรีมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 รองลงมา เป็นอันดับที่สามคือ อนุปริญญาหรือ ป.ว.ส. มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 และระดับประถมศึกษา มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รับราชการ	16	6.60
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	1.70
พนักงานบริษัทเอกชน	49	20.20
เจ้าของกิจการ	25	10.30
เกษตรกร	31	12.80

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	77	31.80
อื่น	40	16.50
รวม	242	100

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 รองลงมาเป็นอันดับที่สองคือ อาชีพพนักงานบริษัท มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20 รองลงมาเป็นอันดับที่สามคือ อาชีพอื่น ๆ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 12.80 และอาชีพเจ้าของกิจการมีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 และอาชีพ รับราชการมีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน	การประเมิน			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	
1. ปัจจัยด้านวิชาการ	4.14	.54	มาก	2
2. ปัจจัยด้านบุคลากร	4.26	.51	มาก	1
3. ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม	3.99	.51	ปานกลาง	5
4. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน	4.02	.51	มาก	4
5. ปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	4.13	.49	มาก	3
6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.86	.67	มาก	6
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	.42	มาก	

จากตาราง 8 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านบุคลากร (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) รองลงมาได้แก่ด้านวิชาการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) ด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านวิชาการ

ปัจจัยด้านวิชาการ	การประเมิน			
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.18	.72	มาก	2
2. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.19	.61	มาก	1
3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำ เป็นแก้ปัญหาเป็น	4.08	.68	มาก	4
4. โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จึงไม่เป็นภาระที่ต้องหาสถานศึกษาใหม่	4.11	.73	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.14	.54	มาก	2

จากตาราง 9 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) รองลงมาได้แก่ ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์

สังคม และสติปัญญา (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18) ข้อ 4 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จึงไม่เป็นภาระที่ต้องหาสถานศึกษาใหม่ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อ 3 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล เมืองพะเยาด้านบุคลากร

ปัจจัยด้านบุคลากร	การประเมิน			
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.27	.64	มาก	4
2. ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง	4.27	.62	มาก	3
3. ครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.36	.62	มาก	1
4. ครูผู้สอนพูดจาสุภาพ	4.25	.64	มาก	5
5. ครูผู้สอนมีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน	4.28	.63	มาก	2
6. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง	4.25	.66	มาก	6
7. ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.14	.73	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	4.26	.51	มาก	1

จากตาราง 10 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 3 ครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36) รองลงมาได้แก่ข้อ 5 ครูผู้สอนมีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) ข้อ 1 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ข้อ 2 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) ข้อ 6 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) ข้อ 4 ครูผู้สอนพูดจาสุภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) ข้อ 7 ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม	การประเมิน			
	ภาพรวม $\frac{\sum x}{n}$ $\bar{x}$	S.D.	การ แปล ผล	ลำดับ ที่
1. โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมาสะดวก	4.19	.74	มาก	2
2. โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่ง โดยการปลูกต้นไม้ให้ใหญ่บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน	3.99	.72	มาก	5
3. ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด	4.21	.66	มาก	1
4. อาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย	4.18	.64	มาก	3
5. อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวก แก่การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน	3.84	.87	มาก	6
6. อาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเย็นตา มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวก	4.04	.75	มาก	4
7. พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือแผ่นยางกันกระแทก	3.53	1.02	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	3.99	.52	มาก	5

จากตาราง 11 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 3 ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) รองลงมาได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมาสะดวก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) และข้อ 4 อาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) และข้อ 6 อาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเย็นตา มีแสงสว่างเพียงพอ

อากาศถ่ายเทสะดวก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) ข้อ 2 โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ใหญ่บริเวณรอบๆโรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) ข้อ 5 อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84) ข้อ 7 พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือ แผ่นยางกันกระแทก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน

ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน	การประเมิน			
	$\frac{\text{โรงเรียน}}{n}$ $\bar{x}$ S.D.	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. โรงเรียนมีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงมายาวนาน	4.07	.68	มาก	1
2. โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ	4.06	.70	มาก	2
3. นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้	4.02	.68	มาก	3
4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ	3.89	.66	มาก	4
5. โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.07	.65	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	.51	มาก	4

จากตาราง 11 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านชื่อเสียงของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 4 โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) รองลงมาได้แก่ ข้อ 1 โรงเรียนมีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงมายาวนาน ข้อ 2 โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการ

สอนที่มีคุณภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) และ ข้อ 3 นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) และข้อ 4 โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

ปัจจัยด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	การประเมิน			
	$\frac{\sum f}{N}$ $\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน	4.35	.61	มาก	1
2. โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารกลางวันที่สะอาดและมีคุณค่าตามหลักโภชนาการให้กับนักเรียน	4.21	.60	มาก	2
3. โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวันใน ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	4.17	.60	มาก	3
4. โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียน เช่นมีครูเวรตรวจตราตามอาคารเรียน และบริเวณประตูทางเข้า-ออกของโรงเรียน	3.96	.83	มาก	6
5. โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูงของนักเรียน	4.06	.72	มาก	4
6. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบ	4.04	.72	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.13	.49	มาก	3

จากตาราง 13 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านความปลอดภัยสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

สะดวกและบริการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมาได้แก่ข้อ 2 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารกลางวันทีสะอาด และมีคุณค่าตาม หลักโภชนาการให้กับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ข้อ 3 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม(นม) อาหารกลางวันใน ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) ข้อ 5 โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) ข้อ 6 โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผล พัฒนาการนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) ข้อ 4 โรงเรียน มีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียน เช่นมีครูเวรตรวจตาม อาคารเรียน และบริเวณประตูทางเข้า-ออก ของโรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	การประเมิน			
	$\frac{\text{โรงเรียน}}{n}$ $\bar{x}$ S.D.	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. โรงเรียนมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์	3.98	.73	มาก	1
2. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.91	.71	มาก	2
3. โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิดให้ชมการจัดการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน	3.74	.82	มาก	4
4. โรงเรียนมี เว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน	3.81	.94	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	.67	มาก	6

จากตาราง 14 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน

กับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98) รองลงมาได้แก่ข้อ 2 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) ข้อ 4 โรงเรียนมี เว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) และข้อ 3 โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิดให้ชมการจัดการเรียนการสอน และผลงานนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74) ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเก็บจากตัวอย่างจากผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลในเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวจำนวน 248 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

1. จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย และมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี มากที่สุด

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นบิดา และมารดา มากที่สุด รองลงมา คือผู้ปกครองที่เป็น ปู่ ย่า ตา ยาย และผู้ปกครองที่เป็น ลุง ป้าของนักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็น พี่ชาย พี่สาว และผู้ปกครองที่เป็น น้า อา ตามลำดับ

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ป.ว.ช.มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับ ปริญญาตรี และระดับอนุปริญญาหรือ ป.ว.ส. และระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพ อาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาได้แก่ อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้าน บุคลิกภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41) รองลงมาได้แก่ด้านที่ 2 ด้านวิชาการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) ด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) ด้านชื่อเสียง

ของโรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40) ดังรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 3 ครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36) รองลงมาได้แก่ข้อ 5 ครูผู้สอนมีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) และข้อ 1 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง และข้อ 2 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) และข้อ 6 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) และ ข้อ 4 ครูผู้สอนพูดจาสุภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) และข้อ 7 ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) ตามลำดับ

ด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) รองลงมาได้แก่ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18) ข้อ 4 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จึงไม่เป็นภาระที่ต้องหาสถานศึกษาใหม่ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อ 3 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08)

ด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมาได้แก่ข้อ 2 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารกลางวันที่สะอาดและมีคุณค่าตาม หลักโภชนาการ ให้กับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ข้อ 3 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม(นม) อาหารกลางวันใน ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) ข้อ 5 โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) ข้อ 6 โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) ข้อ 4 โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียน เช่นมีครูเวรตรวจตามอาคารเรียน และบริเวณประตูทางเข้า-ออก ของโรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) ตามลำดับ

ด้าน ชื่อเสียงของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 5 โรงเรียนมีการประกันคุณภาพ

การศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) รองลงมาได้แก่ ข้อ 1 โรงเรียนมีความเท่าเทียมและมีชื่อเสียงมายาวนาน ข้อ 2 โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) ข้อ 3 นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) ข้อ 4 โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98) รองลงมาได้แก่ข้อ 2 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) ข้อ 4 โรงเรียนมีเว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) ข้อ 3 โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิดให้ชมการจัดการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74) ตามลำดับ

ด้าน อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 3 ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) รองลงมาได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมาสะดวก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) ข้อ 4 อาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) ข้อ 6 อาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเขียว มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) ข้อ 2 โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ใหญ่บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) ข้อ 5 อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84) ข้อ 7 พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทรายหรือแผ่นยางกันกระแทก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้กับนักเรียนอันดับแรกคือ ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและนักเรียน ครูผู้สอนพูดจาสุภาพ ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองเห็นว่า

บุคลิกภาพและลักษณะของครูผู้สอนในระดับนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเด็กวัยนี้จัดว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุดของชีวิต เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดู หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต บุคลิกภาพครูปฐมวัย มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็กปฐมวัย เพราะบุคลิกภาพที่ดีหรือของครู เป็นจะการสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพของเด็กในช่วงอื่น ๆ ของชีวิตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมรุ่ง วงศ์อนัน (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าผู้ปกครองให้น้ำหนักในการตัดสินใจด้านบุคลากรมากกว่าทุกด้าน และ ดุษฎี จิรัจฉกรมงคล (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลของผู้ปกครองให้แก่บุตร ในเขตพื้นที่การศึกษาเชิงรายนเขต 1 จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยอันดับแรกคือด้านบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอนมีความเสียสละและเอาใจใส่ในหน้าที่ ครูผู้สอนมีประสบการณ์การทำงานและการสอนที่ดี ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดวิชาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอน หรือครูผู้ดูแลเด็กอนุบาล เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้นักเรียนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น

รองลงมาอันดับที่สองคือปัจจัยด้านวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้ นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จึงไม่ เป็นภาระที่ต้องหาสถานศึกษาใหม่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้ปกครองให้ความสำคัญเนื่องจากโรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และมีการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้ นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ ดุษฎี จิรัจฉกรมงคล (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลของผู้ปกครองให้แก่บุตร ในเขตพื้นที่การศึกษาเชิงรายนเขต 1 จังหวัดเชียงราย จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่ การศึกษาเชิงรายนเขต 1 จังหวัดเชียงราย อันดับที่สองคือปัจจัยทางด้านการเรียนการสอนและ ระดับมาตรฐานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้ กำหนดไว้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้

ผู้สอนคำนึงถึง พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสนใจ ความสามารถ และสภาพแวดล้อมของเด็กปฐมวัยเป็นหลัก

ผู้ปกครองให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการเป็นอันดับที่สาม ได้แก่โรงเรียนเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) และจัดอาหารกลางวันที่สะอาด และมีคุณค่าตาม หลักโภชนาการให้กับนักเรียน ในปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบ โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียน โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียน เช่นมีครูเวรตรวจตราตามอาคารเรียน และบริเวณประตูทางเข้า-ออก ของโรงเรียน แสดงว่าผู้ปกครองเอาใจใส่ในด้านโภชนาการของเด็ก เพราะเด็กในวัยนี้ต้องได้รับอาหารและอาหารเสริมให้ครบและถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพอนามัยดี ตามพัฒนาการ รวมไปถึงผู้ปกครองให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยของนักเรียน เนื่องจากเด็กวัยนี้ ยังเป็นเด็กเล็ก ต้องได้รับการดูแลด้านความปลอดภัยเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับสุตารัตน์ แซ่ซี้ (2542, หน้า 28) กล่าวว่านักเรียนระดับอนุบาลมักได้รับบาดเจ็บซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถละเลยได้ การจัดวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการใช้รักษาความปลอดภัย การจัดครูเวรการบำรุง รักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ

ผู้ปกครองให้ความสำคัญด้าน ชื่อเสียงของโรงเรียน เป็นอันดับที่ สี่ ได้แก่ โรงเรียนมีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงมายาวนาน โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการดูแลเด็กมากกว่าด้านชื่อเสียงของโรงเรียน การจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านรูปแบบของการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง และเกิดทักษะในการเรียนรู้ชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545, หน้า 12-13) อธิบายว่า สำหรับเด็กปฐมวัย การเรียนรู้ไม่ใช้การอ่าน คัด เขียน และคิดเลข เพราะการสอนเช่นนั้นเป็นการเร่งรัดพัฒนาการเด็กให้เร็วไปกว่าธรรมชาติ ซึ่งเป็นการสร้างให้เด็กเครียดและคับข้องใจ และเป็นการทำลายสุขภาพจิตของเด็กโดยธรรมชาติพัฒนาการของเด็กแต่ละคนมีอัตราแตกต่างกันในแต่ละด้าน ประการณที่เด็กได้รับจะเป็นองค์ความรู้สะสม ซึ่งต้องเกิดจากการเล่นหรือการทำกิจกรรม ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากบ้านหรือที่ครูจัดขึ้น จะทำให้เด็ก

เรียนรู้ด้วยการซึมซับประสบการณ์จากการพูด การฟัง การสังเกต และการใช้ความคิดขณะทำกิจกรรมและสัมผัสกิจกรรมที่เด็กได้รับนั้นต้องสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของเด็ก

ผู้ปกครองให้ความสำคัญด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นอันดับที่ 1 หากได้แก่ โรงเรียนมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีเว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิดให้ชมการจัดการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรี สวนแก้ว (2536, หน้า 106) การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นไม่ใช่ภาระหน้าที่ของผู้ปกครองหรือครูฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น หากเป็นภาระสำหรับของครูและผู้ปกครองต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ และนันทิยา น้อยจันทร์ (2548, หน้า 296) การมีส่วนร่วมของการศึกษาของผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองสามารถเชื่อมสานความเป็นอยู่ การดูแล และการให้ความรู้แก่เด็ก อย่างต่อเนื่อง จากบ้านสู่โรงเรียน จากโรงเรียนสู่บ้านการร่วมมืออย่างจริงจังทำให้เกิดผลดีแก่เด็ก

ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย คือด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมาสะดวก อาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย อาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเย็นตา มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวก โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ใหญ่บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดการกิจกรรมสำหรับนักเรียน พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือแผ่นยางกันกระแทก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนบางแห่งยังขาดการพัฒนาปรับปรุงด้าน อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย ร่มรื่นสวยงาม ส่งผลให้ผู้ปกครองมองปัจจัยด้านนี้เป็นลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับ ดุษฎี จิรฉัตรมงคล (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลของผู้ปกครองให้แก่บุตร ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองอันดับสุดท้ายคือปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอนอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนสามารถรักษาความสะอาดได้เป็นอย่างดี โรงเรียนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรปรับปรุงด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด และจัดสภาพแวดล้อมอาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเขียว มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวก การจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ใหญ่บริเวณรอบๆโรงเรียน อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน รวมไปถึงความปลอดภัยของพื้นที่สนามเด็กเล่นควรเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือแผ่นยางกันกระแทก

2. โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์ อย่างสม่ำเสมอ และมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ผู้ปกครองและชุมชน ทางเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน และ โรงเรียนให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียนชมการจัดการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนตามปัจจัยทั้ง 6 ด้าน โดยประเมินผลตามสภาพจริง

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล เกียรติวิจิตร. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2550). **กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- กรองแก้ว อยู่สุข. (2542). **พฤติกรรมองค์การ** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี)**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- โกวิท กังสนันท์. (2544). **กระบวนการตัดสินใจด้านการบริหาร และกรอบแนวคิดทั่วไป**. กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารการพัฒนา, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิรนนท์ นิยมไทย. (2548). **การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาเป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลาน**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จุฬารัตน์ เปี้ยเหมย (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ดุขฎิ จิรฉัตรมงคล. (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์. (2543). **การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542**. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
- ธิดา พิทักษ์สินสุข. (2542). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นกเนตร ธรรมบวร. (2544). **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย**. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทิยา น้อยจันทร์. (2548). การประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. นครปฐม:

สำนักพิมพ์นิตินัย.

เปรมรุ่ง วงศ์อนัน. (2552). ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับ
การดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.

การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

พัชรี สวนแก้ว. (2536). จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.

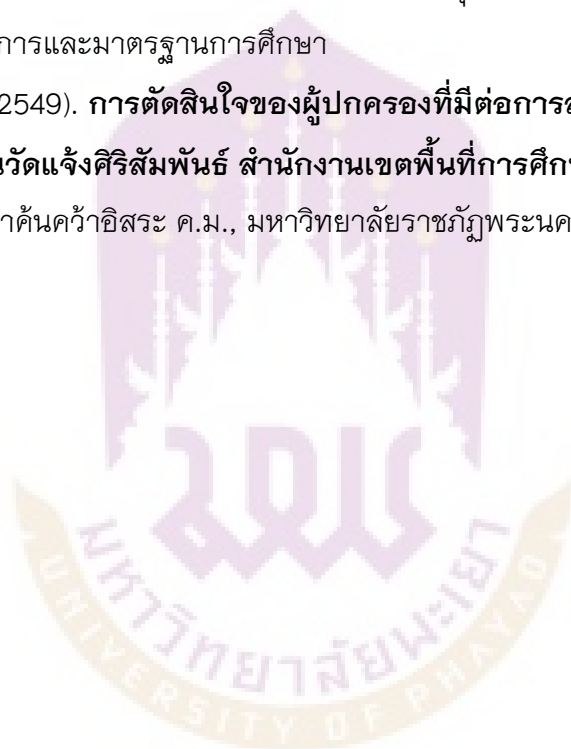
วิฑูรย์ ตันศิริคงค. (2542). กระบวนการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: กราฟฟิคแอนด์ปริ้นติ้ง

ศรีสุรางค์ ทีนะกุล. (2542). การคิดและการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: เอิร์ดเวฟเอ็ดดูเคชั่น.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สุภาภร ขวัญเย็น. (2549). การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาใน
โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1.

การศึกษาค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษา

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน การเรียนวิชา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ในปีการศึกษา 2554 เพื่อให้ผลวิเคราะห์เป็นที่ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในด้านวิชาการต่อไป จึงใคร่ขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม ให้ตรงกับความเป็นจริงหรือใกล้เคียงกับผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบคุณ ในการร่วมมือของท่าน มา ณ ที่นี้ด้วย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ โดยใช้ทำเครื่องหมาย / ลงใน (.....) หน้าข้อความที่ตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อน ประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประกอบไปด้วย 1.ปัจจัยด้านวิชาการ 2.ปัจจัยด้านบุคลากร 3.ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม 4.ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน 5.ปัจจัยด้านความ ปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ 6.ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน

เป็นคำถามแบบเลือกตอบ แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ระดับน้อย

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ระดับมาก

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ระดับมากที่สุด

โดยใช้ทำเครื่องหมาย / ลงใน (.....) หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความหรือเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ในข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 20 ปี 20 - 29 ปี 30 - 39 ปี
 40 - 49 ปี 50 - 59 ปี 60 ปี ขึ้นไป

3. ความสัมพันธ์กับนักเรียน

- บิดา - มารดา ลูก - บ้า น้า - อา
 พี่ชาย - พี่สาว ปู่ ย่า ตา ยาย อื่นๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ป.ว.ช. อนุปริญญา หรือ ป.ว.ส.
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัท เจ้าของกิจการ
 เกษตรกร รับจ้างทั่วไป
 อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความหรือเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2 หมายถึง ระดับน้อย

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

4 หมายถึง ระดับมาก

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ปัจจัยด้านวิชาการ					
1.1 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มุ่งให้ นักเรียน ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา					
1.2 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1.3 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดเป็น ทำ เป็นแก้ปัญหาเป็น					
1.4 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในระดับ ประถมศึกษา จึงไม่เป็นภาระหาสถานที่ศึกษาใหม่ให้กับ นักเรียน					
2. ปัจจัยด้านบุคลากร					
2.1 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน					
2.2 ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง					
2.3 ครูผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย					
2.5 ครูผู้สอนพูดจาสุภาพ					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.6 ครูผู้สอนมีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียน					
2.7 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง					
2.8 ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด					
3. ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม					
3.1 โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ไปมาสะดวก					
3.2 โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น มีการตกแต่งโดยการปลูกต้นไม้ไม่น้อยใหญ่บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน					
3.3 ท่าเลที่ตั้งของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด					
3.4 อาคารเรียนของโรงเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย					
3.5 อาคารเรียนอนุบาลเป็นอาคารเรียนชั้นเดียว ทำให้สะดวกแก่การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน					
3.6 อาคารเรียนและห้องเรียนของโรงเรียนมีสีเย็นตา มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวก					
3.7 พื้นสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัยเป็นพื้นหญ้าพื้นทราย หรือแผ่นยางกันกระแทก					
4. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน					
4.1 โรงเรียนมีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงมายาวนาน					
4.2 โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ					
4.3 นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้					
4.4 โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ					
4.5 โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ปัจจัยด้านความปลอดภัยสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ					
5.1 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน					
5.2 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารกลางวันที่สะอาดและมีคุณค่าตามหลักโภชนาการให้กับนักเรียน					
5.3 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวันใน ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน					
5.4 โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียน เช่นมีครูเวรตรวจตราตามอาคารเรียน และบริเวณประตูทางเข้า-ออก ของโรงเรียน					
5.5 โรงเรียนมีการบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียน					
5.6 โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบ					
6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
6.1 โรงเรียนมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์					
6.2 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
6.3 โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียน โดยเปิดให้ชมการจัดการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน					
6.4 โรงเรียนมี เว็บไซต์ ของโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการติดต่อประสานงาน					

.....ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.....

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ณัฐธยาน์ หาญรับ
วัน เดือน ปี เกิด	25 มกราคม 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	153/1 หมู่ 5 แม่ตำบบุญโยง ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	153/1 หมู่ 5 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าของกิจการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

